

LEGAL ASSOCIATION N° 14746

TIẾNG-DÂN

SHINH - THUC - KHANG

LA VOIX DU PEUPLE

MIN

ĐƯỜNG ĐÔNG-BÀ - ĐƯỜNG

GIẤY THẬP MÃI SỐ 63
ĐỊNH THÁP : TIẾNG-DÂN - Đ

Hạng người lao-
động là cái vũ sừa
nuôi quốc gia, không
chăm nom đến sao
được ?

GIÁ BÁN	
ĐƠN-TRÁP	NGOẠI- QUỐC
1 năm . 4.000	5.000
6 tháng 2.000	2.500
3 tháng 1.000	1.250

Mua báo phải trả tiền trước.
Theo và mandat gửi cho
M. TRẦN-ĐÌNH-PIHÊN - 41
Đường Quảng-Đông, việc riêng
xin thương-giới trước.

Trần-Đình-Phiên

DOLAI

Của loài người

(Tiếp theo)

Cử chủ nghĩa Đại-nhi-vấn thì sinh tồn của tất cả động vật và thực vật là lấy sự thích ứng với tự nhiên và hoàn cảnh hay không thích ứng làm tiêu chuẩn. Những khí quan cần dùng của động vật và thực vật cứ theo hoàn cảnh mà biến hóa cho thích hợp ứng. Nhất thiết sinh mệnh, nhất thiết các tập quán, nhất thiết các phẩm tính, đều cung theo sự biến hóa hình thể của khí quan mà biến hóa. Cái tác dụng của khí quan đối với động vật thực vật thế nào?

Trong sự sinh hoạt xã hội của loài người phải có những công cụ để sinh sản, nghĩa là cần phải có đồ đạc, có cơ quan để làm cho nguyên liệu hóa thành sản vật cần dùng cho sự sinh hoạt của xã hội. Trong sự sinh hoạt (hữu cơ thể) của động vật thực vật cũng cần có những công cụ để làm cho các tư liệu tự nhiên hóa thành chất dinh dưỡng; những công cụ đó tức là những khí quan (organes), cũng có tác dụng như các công cụ sinh sản trong cuộc sinh hoạt của xã hội. Vậy ta có thể nói rằng khí quan của động vật thực vật là những « công cụ sinh sản » thiên phú, trong cái trường kỳ thuật tự nhiên

ng nghiệp cả. Những sự biến hóa trong xã hội loài người rất có ảnh hưởng đến sự biến hóa của công cụ sinh sản. Theo học thuyết Mã-khắc-tư thì lịch sử loài người tức là cuộc tiến triển phát đạt của cơ quan sinh sản mới. Vì động vật và thực vật, khi hoàn cảnh tự nhiên biến hóa thì phải có những công cụ sinh sản mới sinh ra để thích ứng với hoàn cảnh ấy, tức có những khí quan mới sinh ra. Trái lại một phần khí quan cũ thành ra đồ bỏ, nghĩa là khí quan mất tác dụng rồi thì phải xu về tiêu diệt (loài người buổi đầu cũng có dư thừa mà dần dần mất đi). Cứ theo ý kiến Đại-nhi-vấn thì những sự biến di đảo thái, di truyền, chính là yếu tố của sự biến hóa của các sinh vật hữu cơ mới và các vật chúng mới.

Xem thế, cái vấn đề trung tâm của chủ nghĩa Đại-nhi-vấn chẳng qua là vấn đề « công cụ sinh sản » tự nhiên, tức là vấn đề các khí quan hữu cơ thể biến hóa thế nào. Ta cũng có thể nói rằng vấn đề trung tâm của Đại-nhi-vấn là nghiên cứu lịch hóa sự của các công cụ tự nhiên, hoặc phát triển sự của khí quan của các sinh vật. So sánh học thuyết Đại-nhi-vấn với học thuyết Mã khắc tư thì phát hiện cái pháp tắc lịch sử của loài người.

(Còn nữa)

Nguyễn thị-thu Ba

Bác-sĩ: Tleo cách do về thuốc khỏi thời không khí nhẹ thua nước chừng 900 lần, và thua vàng 19.000 lần.

Ông thư-ký lên san khi nghe mấy câu trả lời như trên thì lấy làm lạ lùng, và bảo rằng chúng nó có phép tức gì chẳng, mới định biết được những việc như vậy. Ai ngờ mọi loài vật, mình tưởng không hẳn không óc, mà lại tinh ma đến thế

(Còn nữa)

A. B. dịch

VẠN-VĂN

Say (rượu)

Đời sao rặt những say sưa ?
Say như say lị bao giờ tỉnh đây ?
Sơn hà trông đã lộn quao,
Mà còn chết mộng sống say hồi đời ?
Tỉnh say say tỉnh, sao vòng đời
đình dập những say sưa !
Cuộc tang thương đã đến nỗi giờ.
Mà còn cứ ngồi trơ say mãi thế ?
Danh lợi trường trung nhân dĩ tày,
Phong ba thế thượng bộn nan bình.
Cái ma men sao ám ảnh mãi
người mình ?
Mượn quàng chén đập bình cho
đáng kiếp.
Trong làng rượu hỏi ai là tửu
hiệp ?
Gọi hồn say mà sớm kịp tỉnh
giần.

Non sông còn nặng nợ trần.

Lương-hồ Nguyễn-trung-Khuyến

Chuyện đời

Chuyện đời càng nghĩ, nghĩ càng
ghê !
Đái mùa len nhen một lũ hề.
Danh vị cốt cho đây tài gợ.
Giàu sang hưởng chửa chừa nỗi kẻ
Mộng Trần mờ mặt mẽ hồn bướm,
Đường thế quanh co nẻo giấc mê.
Trái quách chuyện đời giống Bắc
hải,
Thành thời phong nguyệt cảnh sơn
khê

Đi đường buổi sớm

Từ biệt quê nhà dục bước man,
Đậm đường khời tỏa mây rừng lau.
Gà kêu sấp lặn trắng ngàn Hồng,
Chó sủa xa nghe nổ xóm Cầu (1).
Tràng chi nào quên rơi Tở-Bịch,
Phủ sinh đã tỉnh mộng Trang-Châu.
Việc gì danh lợi đa mang mãi ?
Mà trách đường xa làm nỗi sầu.

(1) Xóm Tiên-cầu Quan-Giáo

Tiền báo

Độc giả ai còn
thiếu tiền báo,
hoặc ít, hoặc nhiều
xin gấp gấp gửi
về cho bản báo
đặng tiện việc số
sách.

TIẾNG-DÂN

SÁCH VÀ BÁO CẨM

Ngũ định Tòa-Khâm ngày 2 Janvier 1931 cẩm thư bán và tặng trả riêng địa hạt xứ Trung kỳ quyền NAM QUỐC DÂN TU TRI của cụ Phan bội Châu soạn, Giác-quần thư-xả xuất bản.

Ngũ định ngày 6 lại cẩm tờ báo TÀI HẢI VIỆN NGUYỆT SAN ở Thượng-hải.

GIA-ĐÌNH GIÁO-DỤC

hai quyển, mỗi quyển 0\$20

THUỐC KỶ-NIN VÀ BỆNH SÔT-RÉT

Bệnh sốt rét là một bệnh rất thông thường ở xứ ta, bởi vậy, vị thuốc kỷ-nin trị bệnh rét là một vị thuốc rất thông dụng.

Trong bài này xin bàn kỹ cùng chư độc giả cách dùng thuốc kỷ nin trong khi bị sốt rét.

Thuốc nghe nhiều người phàn nàn :
« Tại sao tôi rét mà uống kỷ nin không lành ? » hay là : « hết uống kỷ nin thì nó làm cứ trở lại ? »

Vậy muốn uống kỷ nin cho có công hiệu thì phải nhớ ba điều :

- 1) Nên dùng kỷ nin chánh hiệu ;
- 2) Nên uống cho đủ cân lượng ;
- 3) Nên uống lâu ngày, chớ thấy hết cơn sốt rét mà vội bỏ kỷ nin, chớ thấy chậm bớt cơn rét mà vội phụ thuốc.

Kỷ nin chánh hiệu nghĩa là thuốc nhà nước bán (quinine d'Etat) hay là thuốc của các tây dược phòng (pharmacie européenne). Bởi vị thuốc kỷ nin là một vị quinine trong bài trừ rét, si cũng biết, nhiều người dùng, bán dầm, nên có người giả mạo, dùng vị khác mà đổi người mua. Họ bán vị « xin-cô-nin » là một bài của võ-kanh-kỳ-nan mà cũng nói là chính kỷ nin ; hay là họ lấy một bột lọc mà bán, cũng kêu là « kỷ nin ».

Al không hiểu, uống những thuốc kỷ nin làm sao mà trừ được cơn rét.

Dùng kỷ nin thiết mà không đủ cân lượng, ít quá thì không thối, nhiều quá thì thành độc. Có người rét thiết nặng mà chỉ uống một ngày một viên kỷ nin nhà nước là 0gr25, thì làm gì mà khỏi được ; lại có kẻ trong khi rét hoàn hết uống một lần 7, 8 viên, tài chỉ không vủ tai chóng mặt.

Khi mới bị bệnh rét, thì phải uống một liều thuốc hạ trước, thuốc hạ uống bụng đói, hạ bằng dầu thầu dầu (huile de ricin) hay là bằng thuốc

Chuyện vật trong khoa-học
Thời kỳ phối thai của thú vật

Tại vườn bách thú bên Anh có một con voi bất ở Ấn-đô. Con voi này khi chở qua Anh thì nhốt riêng vào chuồng thú. Thế mà một năm rưỡi sau thì con voi này đẻ được một con voi con. Vậy mới biết một con voi thọ thai đến hơn năm rưỡi mới đẻ. Mà thật vậy. Trong quyền « bác-vật-học » (Histoire naturelle) của Paul-Bert có chép về cái thời kỳ phối thai của thú vật như thế này :
Thỏ chữa từ 28 đến 30 ngày ; chó, 63 ngày ; mèo, 56 ngày ; chim, 147 ngày ; heo, 119 ngày ; dê, 154 ngày ; bò, 286 ngày ; lừa và ngựa, 300 ngày.
Chuồn, 25 ngày ; sóc, 28 ngày ; cá lùn (marmotte), 35 ngày ; chồn đen (furet), 40 ngày ; nhím, 48 ngày ; cáo (renard), 63 ngày ; chước lâu (cochon d'Inde), 65 ngày ; chồn cáo (blaireau), 56 ngày ; sư tử 110 ngày ; dê rừng (chamois) 154 ngày ; hoang dương (gazelle), 154 ngày ; hươu, 165 ngày ; gấu, 210 ngày ; khỉ nhỏ (singa papou), 210 ngày ; nai chà renne) 230 ngày ; lợn dã, 315 ngày ; lầy (tê-tượng), 540 ngày ; voi, 620 ngày.

G. H.

Y-SI HOANG MONG-LUONG

môi (sulfate de Soude), người lớn uống 30gr., con nít uống từ 5 đến 10gr. Hai vị này đều là thuốc hạ cả, ai hấp vị nào thì dùng vị ấy. Khi người ta bị rét thì lưỡi trắng, miệng đắng, bởi vì bao tử và đại tiện trường không tiêu hóa được, nên uống thuốc xổ vô lý hết các chất còn ở lại, rồi uống kỷ nin vào mới thối. Đây tôi xin chỉ phép uống kỷ nin của bác sĩ Laveran dạy (bác sĩ là một nhà đã tìm ra con vi trùng sốt rét) được, giá nên xem đó mà làm phương châm trong sự dùng kỷ nin trị bệnh rét.

Thời kỳ trị bệnh phải chia làm 4 đoạn :

Hiệp thứ nhất : Một ngày uống một gramme, uống hơn 3 ngày, nghỉ uống 4 ngày.

Hiệp thứ nhì : Một ngày uống 0gr.80, uống luôn 3 ngày, nghỉ 4 ngày.

Hiệp thứ ba : Uống một ngày 0gr.80 uống hai ngày, rồi nghỉ 4 ngày.

Hiệp thứ tư : Uống một ngày 0gr.80, uống luôn ba ngày.

Theo lời bác sĩ Laveran, thời kỳ chữa bệnh rét đến 22 ngày, trong 22 ngày ấy, thì 9 ngày uống kỷ nin con 13 ngày ngưng. Có người bị thuốc kỷ nin mới theo phân, nước tiểu tiêu ra, khỏi ở trong mình sinh độc ; và lại trong khi không uống kỷ nin thì cho uống thuốc bổ để mau lại sức. Thuốc bổ tức là thuốc arrbénal, bột kanh ki sa, v.v.v.

Kỷ nin tốt nhất là thứ : lorchhydrat de quinine tang thành bột. Kỷ nin nhà nước cũng là thứ đó, khi dùng nên tăng nhỏ ra, bao giấy quyển mà uống, mỗi viên kỷ nin nhà nước chỉ có 0.25cg., phải 4 viên mới thành 1gr. Nên dùng nước chanh (limonade) mà uống với kỷ nin thì rất mau công hiệu.

CHUYỆN HAY

Lo xa nhĩ !

At đã đọc sử nước Pháp đều biết vua Lữ-g thứ 16 là ông vua chuyên chế nhất. Cũng nhờ sự chuyên chế ấy mới có cuộc Đại-cách-mệnh năm 1789, chúng quy vua Lữ-g thứ 16 lên đoạn-dầu-dãi mà quân quyền trụy lạc từ đây.

Khi vua Lữ-g thứ 16 trị vì, trong thời kỳ thứ nhất thì đánh đóng dẹp bắc đến đầu hơn đây, nhưn bữa triều hội, trước mặt đình thần, vua bèn giáng diễn thuyết trung quân. Tại triều có công trước De Guise làm ra bộ không ưa những thuật ấy. Vua mới chầu mà mặt phân lớn lên rằng : « Đấng hoàng đế hãy trời trị dân, chớ là trời quản vật, không ai dám xâm phạm đến. Nếu bây giờ trẫm sai ai nhấy, không nước sủa đê cấu chầu, thì người ấy phải phạt mệnh tức thì... »

Vua nói dài lời, thì công tước De Guise đứng dậy xoay lưng đi ra.

Vua gọi các người lại và hỏi :
- Chớ công - tước định đi đâu đây ?
- Muốn tâu bệ hạ, thần hạ ra tấp lợi bệ hạ...

Châu-Dân

Tòa Kiềm-đuyệt bỏ trọn bài xã-thuyết

ANNAM LỊCH SỰ HÃY NÊN HÚT THUỐC LÁ JOB

VIỆC TRONG NƯỚC TRUNG-KỲ

Hai nhà đi xe đạp từ Nam tới Bắc đã đến Huế
Sớm hôm 9 Janvier hai nhà đi xe đạp từ Nam ra Bắc là Văn viết Ninh và Đào Văn T. q. có đến thăm báo báo.

Hai ông khởi hành từ Saigon hôm 1er Janvier, đến Huế hồi 6 giờ sáng hôm 9 Janvier, định đi ngay ra Hà-noi và sẽ đi vòng quanh Bắc kỳ rồi mới về.

QUẢNG NAM

Thủ đoạn đoàn trường
Nhân dịp quan sát canh tuần nghiêm nhậm, lên thăm Đại đoàn trường, ấp Tây làng Hòa mật, phủ Điện Bàn, báo dân ấp ai chịu cho y năm bảy giặc một đồng thì y gánh trách nhiệm canh tuần năm nay cho. Bạc vào túi xong, lưng một tháng, y nói trọ họang rằng: nay trác Cơ mật tức y canh phòng nghiêm nhậm, vậy ai nấy đều phải đi canh cả, nhưng ở... thực nhơn tài cứu non tại, ai loai tiền lần thứ hai, mới khởi năm xích hậu. Phép quan linh lạng, dân chúng cũng chịu lòng lâu nữa.

Ít lời y lại bắt tất cả phải đi canh. Tên Trương nói để đưa tiền cho y hai lần, mua canh tuần năm nay, nên không chịu đi canh, bị y dọa nạt đánh đập thất. Còn số dân 25 tên (dân ấp trên số 80) nghèo chày tái, không chịu mua với y, bị y bắt thay phiên đi canh rết.

Lại số bạc xóm trợ kỳ cho dân canh tuần dưới 2000, y chỉ cho dân canh một cái dượng tời tời và hai đôi chày mỏng, còn lại bao nhiêu thì y mượn tiếng để kêu kêu kêu khi phải quan đầu mã...
Còn nhiều chuyện nữa nhưng không muốn kể.

Nhà ông ngân cho tên trùm vô lương tâm này. Mọi người dân làng lại cao

BÌNH ĐỊNH

Cử xã hội thối...
Làng Kiên - Mỹ chúng tôi, (huyện Bình Khê) vài năm trước, tên Mạc Viên làm lý trưởng. Nhưng vì ý quyền cậy thế, hiệp đáp dân và vô tư của dân, nên dân kiện, y phải bị bãi chức. Dân muốn cử thiết xã lên thay, nhưng quan trên nói rằng gần đến kỳ đóng thuế bấy tạm cử Nguyễn-Vân làm xã quyền để...

Mạc-Viên trông thấy quan trên chưa cử thiết, liền đi kiếm cách lo lót... mong cho đoạt lại cái chức lý trưởng... Vài tháng trước đây, quan trên sức về làng báo xã quyền giao khoán dân lại cho Mạc-Viên. Dân lấy làm lạ quá nên có đảng nổi dậy ở trong báo Tiếng-dân số 314. Thế mà đến công lý bị thất, không soi thấu đến mấy hàng than van trên báo. Say đó mà dân chúng tôi biết được rằng: Lý trưởng dân có bị bãi chức, mà tại còn ượng xu, thì được làm lại.

Còn Nguyễn-Vân nghe dân hiện giờ đang đi lo lót, bèn đến nhà của ông cam, miễn là xã được Mạc-Viên miễn tranh ngôi lý trưởng...!

PHÒNG KHÁM BỆNH

THÂN-TRỌNG-PHƯỚC,

thầy thuốc

Bắt đầu từ 20 Janvier 1931 tức là mừng hai tháng chạp ta
Buổi sáng : Từ 9 giờ rưỡi đến 11 giờ rưỡi,
Buổi chiều : Từ 3 giờ rưỡi đến 5 giờ rưỡi.
Tại đường : Gia-long (Ngã Giữa), Trước mặt: trường Pháp-Việt cũ.

Không biết đến chừng tranh được ngôi lý trưởng, Nguyễn-Vân sẽ có được khoét của dân để đền bù tiền mất về việc lo lót tranh giành kỳ không?
Giả sử khi trước, quan trên cứ theo nguyện vọng của dân mà cử thiết xã, thì đâu đến nỗi có sự rắc rối như thế này?

Một người dân
KONTUM

Tòa Kì m dạy dỗ

BỆNH DỊCH TẢ

Ở Kontum năm nay cũng có bệnh dịch tả. Như người đau, cũng đã có kế chết.
C. ỉnh phủ đã ra lệnh cấm ăn rau trái bậy bạ.

Lại cáo
PHẦN-THIỆT

Một việc nhà trách nhiệm nên ghé mắt
Đọc theo phía sau nhà trường Pháp-Việt có một dãy phố gần chừa hết những phòng chơi bời lên bổng, làm tay bợm bãi, khách trưng hoa, vô ra dóa đưa rợn rợn. Trong khi giờ chơi, học trò thường chơi theo trước dãy phố này; ở đây không có nhà chơi mát, con sâu lòi bại kia lại nhân đó mà truyền nhiễm qua cái óc non của học trò mà làm hại cho chẳng không. Lại còn những tiếng gáy gò của đàn bà lùn với tiếng khóc òn ào làm các học trò ra tưởng lo lắng với lời giảng dạy của thầy.

Những đứa con thể trở ngại đường học tập của trẻ con như thế, nhà trách nhiệm có nên chú ý đến không?
L. U.

BẮC-KỲ

Giải phạm nhân đi Côn đảo
Đến 25 nay ngót 100 phạm nhân bị giam ở nhà pha tiểu lộ sẽ giải đi Côn đảo.
Trong số phạm nhân kỳ có cả chính trị phạm và thường phạm.

CÔNG-TY THƯƠNG-MẠI

(Xem báo T. D. số 232)
Hiệp tư công ty (société en participation)
Hiệp tư công ty khi thành lập, không phải quảng cáo trong quan báo như các công ty thương mại khác.
Các cổ phần không được thông dụng hay nhượng bán qua cho người khác.
Hiệp tư công ty không được có điểm danh (raison social). Người quản lý hay là một hội viên khác làm việc như việc tư nhân, không được tổ chức tịch gì làm cho người ngoài tưởng là một vợ hạn công ty hay là một công ty chuyên trách lập ra, song có thể đặc một chiểu bài (enseigne) Người ngoài hội chỉ biết người quản lý hay là người hội viên đương việc.

Hiệp tư công ty không có hội sở (siège social). Những việc kiện cáo thuộc về tòa án nơi người quản lý xử
Hiệp tư công ty không có tư bản riêng, phần góp của hội viên nào thì thuộc quyền người hội viên ấy. Các hội viên có thể giao kết với nhau trong điều lệ rằng những phần góp đó là của chung. Song đó không phải là của riêng công ty mà chỉ của cộng hữu (bien indivis) của các hội viên.

Hiệp tư công ty phải có mục đích (thương mại, trình hạn là bao nhiêu năm. Lập hiệp tư công ty không cần phải làm điều lệ, giao kết miệng, hoặc bằng thơ tín qua lại cũng đủ. Song thường những người sáng lập hay làm điều lệ. Điều lệ nên kể rõ mấy điều sau này:

- 1) Tên, họ, nghề nghiệp và chỗ ở của các hội viên.
- 2) Thể chất của công ty là hiệp tư công ty.
- 3) Mục đích của công ty.
- 4) Khi nào công ty bắt đầu làm việc.
- 5) Trình hạn công ty là mấy năm.
- 6) Mỗi hội viên góp bao nhiêu và góp những gì. Khi nào phải góp, nếu góp trễ thì phải chịu lời mấy phần trăm. Những phần góp đó là của riêng của những hội viên, hay là của cộng hữu của tất cả.
- 7) Người nào hay những người nào làm quản lý quyền hạn và trách nhiệm thế nào, lương mỗi tháng bao nhiêu, hay là ăn hoa hồng nhiều ít, tùy theo việc làm hoặc tùy theo số lời của công ty.
- 8) Quản lý phải giữ sổ sách riêng thuộc về việc công ty, không được lẫn lộn với những việc riêng của mình.
- 9) Khi nào bắt buộc trả tài sản công ty, cách chia lời lỗ thế nào.

khi nào chia lời,
10) Những khi nào công ty giải tán, như một hội viên chết hay là phá sản (faillite ou déconfiture) hoặc khi hết trình hạn v. v.
11) Cách thức thanh toán, trình hạn việc thanh toán, quyền hạn người thanh toán.
12) Khi có việc kiện cáo thì tòa án nào xử.
13) Ngày, tháng, năm làm điều lệ và chữ ký của các hội viên.
Nếu định nhóm đại hội đồng hoặc đặt một ban quản lý thì điều lệ phải nói rõ thể lệ nhóm, cách quyết nghị, cách bỏ thăm.
Phần góp (apports)

Mỗi hội viên phải góp phần mình đã hứa, hoặc tiền hoặc vật sản. Những phần góp vật sản (apports en nature) có thể là những đồ dùng như bàn ghế, máy móc, nhà đất v. v.

Hội viên nào góp trễ thì phải chịu lời mấy phần trăm kể từ ngày phải góp ngày hội thành lập, và có thể bắt đầu làm việc, hoặc ngoài tiền lời còn phải chịu bồi thường cho công ty về sự trễ nải đó, tùy theo điều lệ định trước. Khi điều lệ định rằng tất cả các phần góp của hội viên là của cộng hữu cho tất cả, thì khi bị lỗ lãi, công ty phải chịu cùng. Nếu điều lệ định rằng mỗi hội viên sẽ giữ chủ quyền phần góp của mình, thì công ty chỉ chịu thiệt hại khi việc làm mà bị lỗ do là việc của công ty.

Khi một người hội viên nào lấy tiền bạc của công ty mà mua hàng hóa hoặc một vật gì thì đối với người ngoài hội hàng hóa ấy hoặc vật ấy là của hội viên ấy, song đối với các hội viên khác trong hội thì là của cộng hữu.

Điều lệ có thể định rằng ngoài phần góp ra, mỗi hội viên có thể cho công ty vay tiền thêm mà làm việc, tiền lời sẽ tiền vay đó là bao nhiêu phần trăm, và mỗi hội viên có quyền lấy tiền công ty ra làm việc tư nhân, và phải trả mấy phần trăm tiền lời cho công ty.
Phan-Tu

Sở quyền khoán của ông vua đầu hóa

Tin Nữu-Ước nói rằng: tiền trên thế giới ngày nay mà xuất số quyền giúp thì ông vua đầu hóa là nhiều nhất. Tính bảy trăm năm chục triệu (750.000.000.) Số quyền của ông, không những hạn trong nước Mỹ mà thôi, các nước cũng hưởng nhờ được nhiều. Số quyền lớn quá nên do các đoàn thể và các Công-giay liên hợp mà quản lý những khoản quyền ấy, lại có một đoàn thể lớn do các nhà chuyên môn tổ thành để đóm đương việc chỉ đạo về đường đường. Người ta thường nói: «Của là cái kho chứa của». Từ bản mà có lòng giúp ích cho loài người như ông vua đầu hóa này, có lẽ ít người oan chăng.

VIỆC THÊ-GIỚI

A-ĐÔNG

Trung Bì giao thiệp
Đầu-binh, 3 Janvier. - Việc giao thiệp Bì ở Thiểm-tân lại cho Trung-hoa, đáng kể cuối năm 1930 thì thực hành. Nhưng phải hoãn lại, chưa định kỳ được vì Trung-hoa chưa trả tiền lại cho Bì như hiệp ước Trung-Bì đã dự định.

Tướng giới Thạch với Cộng sản
Thượng-hải, 5 Janvier. - Theo tin tức ở miền Nam Giang-tây thì có nhiều chỗ có 18 nhân dân địa phương với đảng cộng sản về việc phân chia biên giới cho hai bên vì không được vùa lòng vì cái lợi độ yên tĩnh của quá chính phủ nên Tướng-giới-Thạch có tuyên bố sẽ thân hành cầm quân đánh cộng.

Trung Nga giao thiệp
Thượng-hải, 5 Janvier. - Nam kinh v. Đông - kinh đã cho biết rằng cuộc giao thiệp Trung-Nga có vẻ ổn thốn. Tuy người Nhật vẫn chưa chịu giao thiệp với Liên-không lại cho Trung-hoa, như lời Trung-hoa đòi, nhưng cũng thuận tiện nhường lại nhiều chỗ khác mà quyền sở hữu hiện nay chưa được phân minh Cuộc thương thuyết qua nửa tháng Janvier sẽ tiếp tục. Phỏng khi có vẻ lạc quan.

REBO machine à calculer
PHÁP-HOÀ-TU-ĐIỂN, lớn nhỏ nhỏ nhỏ
ĐÀO-DUY-ANH - Quan Hải Huê

DRAGÉES
Vermifuge
RUDY
Trị bệnh
SÁN LÁI
Thuốc viên Dragées Rudy trị bệnh sán lài rất hiệu quả, và làm cho người ta, trở nên tráng kiện. Ng ới lớn con all đều dùng được.
Thuốc viên Dragées Rudy có bán tại các nhà thuốc ở Saigon và các hãng thuốc ở các tỉnh.
PHARMACIE NORMALE
(L. SAHARNECAU)
119 123 rue Catinat - SAIGON
(là hãng thuốc đáng tin cậy, tạo lập đã hơn năm chục năm rồi).

MỘT VIỆC MỜ MANG RẤT

CÁN ÍCH TRÊN ĐƯỜNG THIÊN LÝ N° 1

SOCIÉTÉ D'ENTREPRISES DE TRANSPORTS ET DE GARAGES D'ANNAM (SÉTÉGA) QUINHON kính lời chào cho quý khách đồng hành rằng kể từ 1er Décembre 1930 **SXE LỬA MIỀN NAM** đã giao cho Hãng SÉTÉGA chuyên chở hành khách hàng tư đi xe lửa khoả Saigon-Nhatrang về tới các tỉnh từ Nhatrang-Tourane. Xe chạy bằng ngày bằng hỏa xe gương (AUTOCARS CONDUITE INTÉRIEURE) chỗ ngồi rộng rãi kín đáo đi cẩn thận, đúng ngày giờ, giá tiền từ Saigon-Tourane về lửa và xe hơi không quá một xu một cây số.
Số xe lửa sẽ bán giấy ở các gara từ Saigon-Nhatrang giấy đi thẳng cuối về chỗ tới các tỉnh miền Nhatrang-Tourane.
Mua giấy đi suốt (billet direct) thì khỏi phiền phí gì cả. Ra tới gara Nhatrang nên hỏi ngay xe SÉTÉGA để được sẵn tại đó thường ngày xe đưa thẳng về nhà trọ, ở lại đêm ở Nhatrang-Quinhon đã có nhà ăn ngủ từ 10, sáng ra lên xe đi đúng hai ngày tới Tourane, khỏi phải đi đêm hôm khuya khước một nhọc nhằn, nguy hiểm lắm mạp. Mỗi khi qui hành khách giao cho xe SÉTÉGA một vé đi suốt (Billet direct) sẽ được SÉTÉGA miễn lại một số tiền hoa hồng từ một cái đến bảy cái tùy theo khối lượng hàng đi, (giấy đi suốt khoả Saigon-Nhatrang về thẳng Nhatrang-Tourane).

Ở các tỉnh từ Tourane tới Nhatrang đi vào Phan-thiết Saigon **SXE LỬA MIỀN NAM** cũng giao cho hãng SÉTÉGA bán giấy đi suốt từ chỗ lên xe tới một gara nào ở trong khúc đường Nhatrang-Saigon giá tiền dưới một xu một cây số. Đến Nhatrang cứ trình giấy của Hãng SÉTÉGA đi qua xe lửa một cách mau chóng để đi. Mọi vé xe lửa mua tại SÉTÉGA sẽ được hoa-hồng từ một cái đến bảy cái, như khỏa trên vừa nói.
Bagages từ Tourane-Nhatrang xe hơi lấy giá rẻ hơn, trừ cho hành khách hai chục Kilo, còn từ Nhatrang-Saigon phải tính đúng giá của số xe lửa.
Suốt dọc đường Tourane-Nhatrang hãng SÉTÉGA có đặt các số đại lý để giao-thiệp các việc chuyên chở và bán giấy cho hành khách, vậy mỗi khi hành khách đến tại nơi các Agences SÉTÉGA mà mua giấy thì đồng tiền một hai khi có cho đồng hồi hàng đều gì thì để có người của hãng chỉ vẽ sắp đặt rất tiện tưởng.

NHỮNG CHỖ ĐẠI LÝ CỦA SÉTÉGA :

NHATRANG NINHHOA VANGIA BANTHACH TUYHOA TUYAN SONOCAO TUYPHUOC QUINHON BINHDIINH PHUCAT PHUMY BONG-SON TAMQUAN SAHYNH DUCPHO MOCUC QUANGNGAI CHAU TAMVY HALAM CHOCUI FAIPO VINHDIEN TOURANE.

GIỜ XE CHẠY VÀ GIỜ XE ĐẾN NƠI :

Khởi sự đi tại Nhatrang :	5 giờ sáng, đến Quinhon 5 giờ 15
— Quinhon :	5 giờ sáng, đến Nhatrang 5 giờ 15
— Tourane :	5 giờ 1/2 sáng, đến Quinhon 5 giờ 1/2 15
— Quinhon :	5 giờ 1/2 sáng, đến Tourane 5 giờ 1/2 15

LA DIRECTION

B. B. V. S.
?
THAM-THIÊN-ĐƯỜNG

Tình hình Miền điện

Tin ngày 3 Janier - Quân khởi nghĩa và quân chính phủ đang đối nhau ở miền Trung...

Một cái máy mới của người Nhật phát minh

Hồng kình, 3 Janvier - Một người thanh niên Nhật bản tên là Heigo Gondo...

AI-MỸ

Quan Thông-hệ Joffre đã từ trần

Trước số trước đã đăng tin quan Thống hệ Joffre đã từ trần...

Các quan chức lục tục đến, ông Leygues thương xót nói với ông Petain...

Hết thảy các công sở thành Paris và các tỉnh đã treo cờ rủ...

Hội đồng các quan thương vụ đã họp lúc 11 giờ rưỡi...

Theo lời di chúc của người quá cố thời không ai được nào khước mặt cả...

Quan thương vụ bộ binh nước Nhật là M. Ugaki có danh sang Pháp một bữa...

CÔNG CUỘC HƠN 100 NĂM!

Các ngài có cần đến thuốc xin mời lại hiệu

VINH-HƯNG-TƯỜNG

Vinh, Hatinh, Donghoi, Huế, Tourane, Faifoo sẽ được như ý:

Thuốc sống mua tại Hongkong bán được giá rẻ...

Hoàn toàn toàn những thư gia truyền cả...

Có thể: Cao dân trí, nhiều chứng rất hay...

ĐAU VIỆT-NAM TRỊ BÀ CHỮNG

Mua đâu cũng là tiền, mua giúp cho chúng tôi lại có phần hơn.

Nguyên-văn của Jack London Giảng-hạ dịch-thuật CHƯƠNG THỨ SÁU Xã hội xã duôi (Tiếp theo)

Nhưng sau đó nó giao chiến gặp một con chó chó đã mất sừng...

Tối hôm ấy trong trại người ta bắt gặp cái tin con chó bị cắn chết rất đỗi...

Hội nghị báo giới ở Marseille

Paris, 3 Janvier - Liên hiệp hội các Tuần báo và các Tập chí của kỹ năng...

Hội nghị - bàn tròn - ở Anh

London, 3 Janvier - Tại Hội nghị bàn tròn, viên lãnh tụ đảng tự-do An-dô...

Đảng quá kích ở Lô-mã ni

Bucarest 4 Janvier - Chính phủ đã ra lệnh đóng cửa máy cơ quan của đảng quá kích Lô-mã ni.

Việc rối loạn ở Panama

3 Janvier - Trật tự vẫn yên ổn ở Panama cách mệnh thắng lợi...

Sách tặng

Bản báo có nhận quyền ưu-thuật Một người vô dụng của ông Cung giữ Nguyễn soạn...

NHIỀU NGƯỜI BỊ:

PHÒNG - TÍCH

Hội Phòng-Tích dân ông, dân bà sẽ học thêm thường hay bị, biết là từ 25 đến 50 tuổi hay bị mắc...

Một bị ung thư, 2 lần lần 4, 5 lần, uống không công phát, chứng bệnh ấy thấy đã chịu hoặc khỏi ngay...

Một bị ung thư, 2 lần lần 4, 5 lần, uống không công phát, chứng bệnh ấy thấy đã chịu hoặc khỏi ngay...

AN TỬ KIM-LIÊN NĂM 1926 ĐẠI-LÝ TRƯNG-KY

HUẾ: HIỆU VINH-ƯƠNG, phố Gia-Long.

TOURANE: THÁI VIÊN phố Musée và NGUYỄN THỊ HUỆ phố Bô-hư-Vi.

QUANG-ONAI: NGUYỄN-NGỌC-AN, Thạc sĩ Tru. Mộ Đức và CHÊ-HOANG 4 Sóng và

NHATRANG: MỘNG LƯƠNG TRU-QUÁN, Lạc-hương.

TAMQUAN: HIỆU SANG ĐỘI-CHÂN.

VINH: HIỆU SĨNH HUY phố Gare.

DALAT: ĐINH-VÂN CHÁU Libralrie.

FAIFOO: HOANG ĐẮC VINH phố Pont Japonais.

Khắp ba kỳ có Đại-lý bán cả

NAM-ĐÔNG-ÍCH CÔNG-THƯƠNG-HỘI

Trích lục Biên bản Đại-hội-đồng bất-thường

Theo lời mời của ban Trị sự gửi cho các cử-đồng chiểu-lập Đại-hội 'đồng bất-thường, đã đăng ở Thực-nghiệp dân-bào Hanoi ra ngày 17 và 14 Aout 1930...

Ông Nguyễn-Trác, Trưởng ban Trị sự làm chủ tọa. Ông Phạm-vân-Quảng và Trần-bá-Vinh là hai cử-đồng to nhất làm kiêm-phiếu viên.

Ông Nguyễn-ngọc-Kiểm làm thư-ký. Ông Hội-trưởng tuyên bố rằng: cử-đồng theo số cử-đồng đảo-hội đã làm chủ cho 3028 cử-đồng, được quyền bỏ 3.028 phiếu...

Ông Hội-trưởng xin Đại-hội-đồng thảo luận việc dời Tổng-cục Vinh ra thành phố Thanh-hóa để tiện việc công-thương của hội.

QUYẾT NGHỊ

Đại-hội-đồng bất-thường đã biểu-đồng tinh thần khoản thứ 4, tiết thứ 1, trong điều 14, để dời Tổng-cục ở Vinh ra thủ-h phố Thanh-hóa.

Kỳ - lệu:

Ông Hội-trưởng: NGUYỄN-TRÁC. Ông Thư-ký: NGUYỄN-NGỌC-KIỆM. Hai ông Kiểm-phiếu viên: PHẠM-VÂN-QUẢNG, TRẦN-BÁ-VINH, LÊ-THƯỚC, NGUYỄN-VĂN-DUYỆT.

NAM-ĐÔNG-ÍCH CÔNG-THƯƠNG-HỘI

Trích lục Biên bản Đại-hội-đồng thường-niên

Theo lời mời của ban Trị-sự gửi cho các cử-đồng chiểu-lập Đại-hội-đồng thường-niên, đã đăng ở Thực-nghiệp dân-bào Hanoi ra ngày 6 và 9 Aout 1930...

Ông Nguyễn-ngọc-Kiểm làm thư-ký. Ông Hội-trưởng tuyên bố rằng: cử-đồng theo số cử-đồng đảo-hội, số cử-đồng hiện diện và đại-địa đã làm chủ 3.028 cử-đồng, được quyền bỏ 3.028 phiếu...

Ông Hội-trưởng đem trình một tờ báo Thực-nghiệp Dân-bào một tờ báo Tiếng-dân và một tờ chiếu lập Đại-hội-đồng thường-niên.

Xong rồi, ông Hội-trưởng xin Đại-hội-đồng quyết-định lấy mấy vấn đề để định-trung giấy mời.

QUYẾT NGHỊ ĐỀ MỤC THỨ NHẤT

Sau khi hội-đồng đã nghe lời trình của ban Trị-sự và Kiểm-sát rồi, thì đại-hội-đồng đã biểu-đồng, nhưng yêu-cầu ban Trị-sự sửa lại mục-thứ lợi-tức, để khi nào trả lời cho các cử-đồng, thì các cử-đồng phải chịu, chứ hội-đồng không chịu-thứ-thực-đo.

QUYẾT NGHỊ ĐỀ MỤC THỨ NHAI

Hội-đồng bằng lòng đề số tiền lợi 5%, đến hết niên khóa sau sẽ chia cho các cử-đồng.

QUYẾT NGHỊ ĐỀ MỤC THỨ BA

Hội-đồng đồng-ý ông Hoàng-Đô Thâm làm Trị-sự thực-thụ thay ông Đặng-vân-Oánh từ chức.

QUYẾT NGHỊ ĐỀ MỤC THỨ TƯ

Các cử-đồng bằng lòng ông Lê-Thước làm Kiểm-sát thực-thụ, tiền thu công-đi niên khóa là 200.000, và ông Nguyễn-vân-Duyệt làm Kiểm-sát dự-khuyến, tiền thu công mỗi niên khóa là 100.000.

Kỳ - lệu:

Ông Hội-trưởng: NGUYỄN-TRÁC. Ông Thư-ký: NGUYỄN-NGỌC-KIỆM. Hai ông Kiểm-phiếu viên: PHẠM-VÂN-QUẢNG, TRẦN-BÁ-VINH, LÊ-THƯỚC, NGUYỄN-VĂN-DUYỆT.

NAM-ĐÔNG-ÍCH CÔNG-THƯƠNG-HỘI TỔNG-CỤC VINH

Bản kê "tài sản" chung đến ngày 30 Jun 1930. Niên khóa 1929-1930. Niên khóa thứ nhất TỰ-SẢN "ACTIF" PHỤ-TRAI "PAS-IF"

Table with financial data for Vinh branch, including items like 'Biết đồng sản', 'Tiền còn lại ở nhà Ngô-Hàn', and 'Tổng-Cong'.

Nhận thực-đồng với sổ sách của Hội Thanh-Hóa, ngày 30 Jun 1930.

Ban Trị-sự ký tên: NGUYỄN-TRÁC, TRẦN-BÁ-VINH, PHẠM-VÂN-QUẢNG, NGUYỄN-HỮU-ĐÔNG.

NAM-ĐÔNG-ÍCH CÔNG-THƯƠNG-HỘI TỔNG-CỤC VINH

Bản Tổng-ích chung đến ngày 30 Jun 1930. Niên khóa 1929-1930. Niên khóa thứ nhất TỒN

Table with financial data for Vinh branch, including items like 'Giảm thanh biết đồng sản', 'Các hàng hóa bán', and 'Tổng cộng'.

Nhận thực-đồng với sổ sách Hội Thanh-Hóa, ngày 30 Jun 1930.

Ban Trị-sự ký tên: NGUYỄN-TRÁC, TRẦN-BÁ-VINH, PHẠM-VÂN-QUẢNG, NGUYỄN-HỮU-ĐÔNG.

Ngày KỶ - NIỆM

NHỊ-THẬP CHU-NIÊN

Nhà đến ngày 10 Janvier này là ngày KỶ NIỆM của Hội HƯƠNG KỶ PHOTOS 84...

Hương kỳ cần-bạch

CHƯƠNG THỨ BẢY

Kỳ từ giao ước. Cuối tiếng chàng ấy thì chủ con Bạch - nha càng người vợ và con là Mỹ-sa khỏi đầu mọi cuộc hành trình...

Bạch-nhà rất đỗi ào

Nhưng chủ con Bạch-nhà không cho ai ước trơi mình và bảo hộ cho Bạch-nhà, không chịu phạt nó như lời mấy người kẻ kị nạt.

mỗi khi đầu lúc giao chiến mà con

khởi sự trong giây lát là Bạch-nhà nhảy cấn xé rồi. Nó lại vu tội cho bầy chó kia về các ác-tanh của nó...

để nghe tiếng chàng là dân tư.

Cái không khí của định đối với tôi cứ sinh vật đã có ảnh hưởng sâu xa đến tâm-linh của nó...

